
SER RESPONSABLE A L'ACO

Comissió de Formació

SUMARI

El perquè d'aquest llibre	3
La crida. Què comporta	5
Mirem Jesús i l'Evangelí	9
Un procés d'aprenentatge	11
La tasca d'acompanyar el grup	12
La responsabilitat de la zona	17
Algunes qüestions a tenir en compte quan es proposa a algú una responsabilitat dins l'ACO	21
Fitxa de revisió de vida sobre la tasca de responsable	23

La Comissió de Formació que ha preparat aquest llibret la formen Joan Batlle, Glòria Farreres, Jordi Fontbona, Rosa Garcia, Josep Lligadas i Mercè Solé.

EL PERQUÈ D'AQUEST LLIBRE

«Per l'amor feu-vos servents els uns dels altres» (Ga 5,13)

No és fàcil. Gens fàcil. No és gens fàcil animar-se a fer de responsable de grup, o de zona, o d'iniciació, o de l'economia, o del butlletí, o del grup de dones, o de qualsevol altra tasca dins l'ACO. I no és gens fàcil, tampoc, quan un o una acaba el temps d'aquesta tasca, trobar qui el substitueixi.

I això no passa perquè sí. No és que no ens interessi el moviment, o que siguem tots plegats uns ganduls. El moviment ens interessa, i molt, tant als que hi porten molts anys com als que hi acaben d'entrar: ens interessa a cadascú personalment, i ens fa tenir ganes que li pugui interessar a molta més gent, per viure-hi una fe cristiana fonda, il·lusionada, compromesa amb la nostra societat i especialment amb el món obrer... I tenim ganes que les coses funcionin, i som gent activa que no té vocació de viure tancada a casa mirant la tele...

Però tot i així no és fàcil animar-se a fer de responsable. Per causes molt diverses: perquè els compromisos que la vida ens porta (la família, la feina...) ens agafen molt; perquè, seriosament, i portats per les crides que rebem de molts llocs i que el moviment ens ha ajudat a escoltar, estem compromesos en activitats de tot tipus a nivell social; perquè pensem que també ens calen espais de pau i esbargiment i que no pot ser que tots els minuts de la vida siguin de compromís...

Tot això és seriós i important. Sempre revisable, sens dubte, però important. Però tot i així, hi ha una altra crida de la nostra realitat que no podem deixar d'escoltar, i que ens arriba tant des de la pura anàlisi de les coses com des de la invitació que la fe de Jesús ens adreça. I la crida és senzilla: perquè l'ACO pugui continuar fent-nos, a nosaltres mateixos i a tothom, el seu servei, cal gent que s'hi dediqui.

Aquest llibret vol ajudar-nos a valorar i viure aquesta crida a la responsabilitat de l'ACO. A trobar com Jesús ens hi convida. A sentir l'intens

valor humà i cristià que podem experimentar-hi. A educar-nos en les actituds fondes que som convidats a tenir-hi. I, juntament amb això, a aprendre noves possibilitats per realitzar la tasca, tècniques que ens ajudaran a fer-la millor, eines concretes per dur-la endavant. Tot plegat, pensant sobretot en els responsables de grup o de zona, presents o futurs, però que també servirà en bona part per als qui tenen altres responsabilitats del tipus que siguin (i, si voleu, algunes reflexions també seran útils pels que tenen responsabilitats fora del moviment: podrà ajudar-los a viure-hi, en aquests altres llocs, la mateixa crida de Jesús).

També voldria ser aquest llibret un estímul per a aquells i aquelles que pensen que no estan preparats per ser responsables de grup o de qualsevol altra cosa dins l'ACO: ser responsable a l'ACO no és tant un problema d'aptitud com d'actitud, i se n'aprèn posant-s'hi, i amb el suport dels companys i companyes... Ser responsable a l'ACO no és només cosa de la gent més llançada!

Al final del llibret, hi adjuntem una fitxa per revisar algun dia en el grup la manera com vivim la responsabilitat (perquè, encara que el responsable només sigui un, és bo que tot el grup comparteixi el que això significa). I també, per fer aquesta mateixa revisió en alguna reunió de responsables a nivell de zona, perquè també ens serà un bon estímul compartir entre tots la vivència d'aquesta tasca.

Perquè l'ACO val la pena.

LA CRIDA. QUÈ COMPORTA

L'ACO és una obra de Déu. Forma part del Projecte Alliberador de Jesús. I tal com Jesús va cridar alguns col.laboradors a tirar endavant el seu Projecte, avui continua cridant.

Per tant hem de situar la nostra crida a ser responsables en aquella primera crida: “En designà dotze, als quals donà el nom d’apòstols, perquè estiguessin amb Ell i per enviar-los a predicar, amb poder de treure dimonis” (Mc 3,14-15). En aquest capítol i el següent hi reflexionarem, i bo serà que cadascú de nosaltres busquem temps personal (temps de recés) per interioritzar tot el que aquí es diu: ens ajudarà, sens dubte, a fer i viure millor la nostra tasca.

Jesús ens continua cridant a través del moviment. És per això que ser responsable comporta:

1) Un acte de fe

a) Fe en Jesús i en el seu Projecte, que ens porta a prendre’ns molt seriosament la nostra responsabilitat.

Creure’ns que de veritat Jesús és al darrere d’aquesta demanda que ens fa el moviment.

Creure’ns que estem fent una cosa molt important, perquè, com Pere, ho fem “perquè Tu ho dius” (Lc 4,5).

I està ben comprovat que quan ho vivim des de la fe, ens prenem la responsabilitat més seriosament, i més sentit hi trobem. I sobretot ho vivim millor.

Perquè és cert que quan es fa sense trobar-hi gaire sentit, costa posar-hi esforç, i això repercuteix en els altres: el grup se’n ressent i també la resta del moviment. D’alguna manera, aleshores, estem devaluant un tresor que hem de guardar entre tots: la vida de l’ACO.

b) El viure bé la responsabilitat, i sentir que estem fent una cosa important,

ajuda a viure-ho com un veritable *regal* que ens fa el moviment. I no tant com una *càrrega* (“t’ha tocat”).

A poc a poc anem descobrint que ser responsable ens ha ajudat i ens ajuda a créixer en tots els sentits. Com a persones, com a militants obrers, com a cristians. I ens fa estar agraïts al moviment per l’oferta educativa que ens fa.

Potser aquest descobriment el fem quan ja portem temps i, en mirar-ho en perspectiva, veiem tot el que ens ha aportat a nivell de fe, de viure més el moviment, de compromís envers els altres, de compromís obrer. Descobreixes que has rebut el cent per u (Mt 19,29).

La responsabilitat en el moviment ajuda a fer créixer la responsabilitat d’estimar, de servir: prendre’s els altres seriosament, preocupar-se d’ells, seguir-los de prop...

2) *Una exigència i un esforç de coherència*

A l’Evangeli veiem com l’estil propi de Jesús acompanyant el grup dels dotze apòstols és de passar Ell al davant: “Mentre feien camí pujant a Jerusalem, Jesús els anava al davant i ells n’estaven molt sorpresos...” (Mc 10,32).

Tal com diu un proverbi africà: “La millor manera d’assenyalar el camí és passant tu al davant”.

Jesús se sentia enviat del Pare per portar a terme el seu Projecte del Regne. I això li comportava ser fidel a la crida original i al mateix Projecte, de manera radical i fins al final (fins a la creu!).

Tot això comporta prendre’ns la responsabilitat molt seriosament. Una exigència que passa per *viure* a fons el moviment, *ser* militants per tal d’implicar-nos al màxim en el Projecte del moviment: “¿És que un cec pot guiar un altre cec? ¿No cauran tots dos al clot?” (Lc 6,39).

3) *Un servei*

* *Estem parlant d’un servei que té molt a veure amb l’amor.* Quan s’estima de veritat no es posen límits a l’altre. No diem: “T’estimo el dilluns i el dijous de 6 a 9, o un cap de setmana sí i un altre no”. El text del bon pastor (Jn 10,1-8) ens ensenya que hem d’entendre el servei com un veritable acte d’amor total i no com una pura funció: “Jo sóc el bon pastor que dóna la vida per les ovelles. El qui viu a jornal, el qui no és pastor ni amo de les

ovelles, quan veu venir el llop, les abandona i fuig...”. Cardijn, tot comentant aquest text, i des de la realitat de la JOC del seu temps, diu: “La veritable acció jocista es troba en la conversió íntima, en el cor, en la dedicació fosca i el sacrifici amagat del militant que, per córrer darrere d’una ovella perduda, no coneix ni distàncies, ni fatigues, ni obstacles, i sempre després de llargues i dures jornades de treball. Aquí rau el secret de la JOC. Aquí està escrita la llegenda daurada de la collita jocista”. Cardijn parla d’acció, i és que fer-nos responsables dels altres és una veritable acció, no és complir una tasca o funció. És una acció i un servei a la classe obrera i al moviment tant o més important que qualsevol altra acció o compromís de cara enfora.

** Per això, ser responsable és molt més que fer de secretari o representant del grup. Si ens quedem aquí estem desfigurant el paper del responsable, ja que és ell o ella que ha d’acompanyar o seguir el grup, i no només representar-lo, fer propostes d’ordre del dia i donar avisos.*

El tòpic de “tots som responsables” o “entre tots ho farem tot” no sol funcionar en la pràctica, ni és eficaç, ja que al final sempre acaben fent les coses els mateixos, els més responsables, els més generosos i servicials i que més creuen en el Projecte.

És per això que cal tenir en compte la dimensió educativa, ja que a ser i fer de responsable d’un grup o de la zona o del moviment, i viure-ho com un autèntic servei, se n’aprèn a poc a poc. Fent-ho. De la mateixa manera que aprenem a estimar: estimant. I és ben cert que estimar de veritat no és pas gens fàcil. Suposa esforç, sofriment. L’amor gratuït no surt de manera espontània. Si fos així o es tractés de pur sentiment, llavors només ens preocuparíem de (“estimaríem”) *els nostres*, aquells que ens cauen bé, que ens resulten gratificants.

Jesús ens ensenya que hem d’anar més lluny en l’amor. Fins al límit: “Si estimeu només els qui us estimen, ¿qui us ho ha d’agrair? Estimeu els vostres enemics. Sigueu misericordiosos, com ho és el vostre Pare” (Lc 6,27-36).

Viure la responsabilitat com un autèntic acte d’amor ens demana i ens porta a:

- *La reflexió-pregària*: Descobrir la necessitat del seguiment interior. La interiorització: “Dono gràcies al meu Déu cada vegada que us recordo... ja que us porto dintre el cor” (Fl 1,3-11). Una magnífica manera de viure a fons la pròpia responsabilitat és fer això que fa sant Pau: recordar la gent del grup (o de la zona) un per un, portar-los dins el cor, tenir-los presents

davant Déu... Aquesta actitud de pregària també ens farà descobrir que no podem estafar als altres. No podem exigir, si a la vegada no ho fem amb nosaltres mateixos. I tot això comporta també fer servir els mitjans que tenim com a propis al moviment: el quadern de vida, les reunions de zona per compartir la marxa dels grups, el compartir amb el consiliari...

- *L'atenció i descoberta del col·lectiu (grup-moviment)*: Deixar entrar els altres en la teva vida i preocupar-te d'ells (els membres del grup o de la zona) t'enriqueix i t'allibera de tu mateix. És un aprenentatge que ens fa estar més pendents del conjunt. Que et fa interessar-te per aquell o aquella que s'està despenjant, o que saps que li passa alguna cosa... la capacitat de fer una trucada quan cal (però sense incordiar si l'altre no vol ser incordiat!) és una de les bones coses que el responsable ha de saber fer. A vegades sorgeixen dificultats en el grup quan, per les raons que sigui, el o la responsable està més centrat en ell mateix i els seus problemes que en la marxa del grup. I el mateix es pot dir del responsable de zona. Tant de bo que totes les nostres preocupacions ens vinguessin perquè estem més centrats en els altres, i no tant en nosaltres! Llavors seria un signe que estem en el camí de l'amor segons Jesús! I Al mateix temps seria també un signe que ens anem fent més nostre el moviment. Anem vivint més el *ser* de l'ACO, que el simple *estar-hi* a estones, i normalment a nivell de grup només.

MIREM JESÚS I L'EVANGELI

- Jesús és la imatge viva del servidor, del “Servent”: “Ell portava les nostres malalties i havia pres damunt seu els nostres dolors” (Is 53,2-7).
- S’agenolla davant tota la Humanitat (Jn 13,1-15).
- Dóna la vida per les ovelles (Jn 10,14).
- Ve a servir i no a ser servit (Mt 20,28).
- S’abaixa fins als inferns i es fa esclau de tots (Fl 2,5-11).

a) Com acompanya Jesús el grup dels Dotze

- Ho fa “tot fent camí”. Passant al davant (Mc 10,32).
- No fa amb ells catequesi en el sentit de donar doctrina, sinó que més aviat fa revisió de vida amb ells constantment: parteix de la vida, dels fets més quotidians amb què es van trobant, de les persones que es creuen en el seu camí...
- No els explica de manera teòrica en què consisteix la fe, sinó que els mostra, en concret, en viu, què és creure (“La teva fe t’ha salvat...”; “En tot Israel no he vist tanta fe...”; “En veure la fe que tenien...”).
- No els explica com és Déu, sinó que els ensenya com actua (paràbola del fill pròdig, Lc 15,11-32): Déu és com un Pare-Mare que estima amb un amor infinit. I els ho mostra, amb la pròpia vida, donant-la per amor a la creu.

b) Com acompanya Pere

Val la pena de repassar el procés de Pere com a “responsable” del grup dels dotze apòstols:

- *La crida*. La primera pesca: “D’ara endavant seràs pescador d’homes... Ho deixaren tot i el van seguir” (Lc 5,10-11). Pere s’entusiasma amb Jesús. És generós. Espontani. Escolta la crida de Jesús i comença el procés de deixar coses (barques) i donar-se ell mateix.

- *Pere és nomenat responsable*: “Tu ets pedra” (Mt 16,13-28). Pere se sent protagonista i líder. Té clara la teoria (“Tu ets el Messies...”), però

encara no és capaç de seguir Jesús de veritat, per Ell mateix, fins a donar la vida per Ell. Jesús el renya amb duresa per la seva inconsciència (“Aparta’t, Satanàs!), perquè es deixa portar massa pels impulsos i sentiments i no tant per la fe.

- *Pere fa de responsable*. Comencen les dificultats (Mt 14,22-33). Fa de líder del grup, però de manera negativa, i no tant com a servidor. Es creu algú important, que es pot arreglar sol (“i començà d’enfonsar-se”). Li falta la força interior que té Jesús, capaç de dominar totes les situacions (“va anar cap a ells caminant sobre l’aigua”). Una força que treu de la comunió amb el Pare (“va pujar tot sol a la muntanya a pregar”: la força de la pregària!). Pere vol anar cap a Jesús, però deixa la barca (el grup) i llavors s’enfonsa. Però és humil i reconeix el seu pecat i demana ajuda: “Senyor, salva’m!”. Junts pugem a la barca (grup) i torna la calma.

- *Pere va compronent que la responsabilitat comporta servir*. Ho va descobrint a mesura que fica la pota (“No em rentaràs els peus mai de la vida!”: Jn 13,6-10).

- *Pere traïx Jesús per por*: Lc 22,31-34.54-62. La gran crisi d’identitat. Tot trontolla davant el fracàs de Jesús. Amb tot, Pere comença a reconèixer els seus límits: “I així que va ser fora, va plorar amargament”.

- *Pere ho vol deixar tot i llençar la tovallola*: Jn 21,1-19. Tot és posat en qüestió i arrossega els altres del grup: “Me’n vaig a pescar... Nosaltres també venim amb tu”. Però davant la pregunta de Jesús (“¿M’estimes?”), Pere comprèn finalment que l’amor a Jesús no és qüestió de sentiments, sinó de donar la vida per amor (servir): “Pastura els meus anyells”. Com el bon pastor que dóna la vida per les ovelles.

- *Pere actua com a autèntic responsable*: Fets 3,1-7. “Et dono el que tinc: Jesucrist”. Pere ho ha donat tot (barques, plata, or...) i ja és capaç de donar-se ell mateix en nom de Jesucrist.

Mirar l’entrega de Jesús, i l’entrega dels grans testimonis com Pere, ens pot deixar una mica fora de joc: nosaltres no som capaços d’arribar a tant! Però no ha de ser així, sinó tot el contrari: mirar Jesús, mirar Pere, ens ha d’estimular a caminar, per acostar-nos cada dia una mica més al seu estil de viure i d’actuar. Cadascú de nosaltres arribarà fins on pugui arribar. Però sabem que tenim un meravellós camí que altres han obert davant nostre, i pel qual volem anar avançant.

UN PROCÉS D'APRENTATGE

Aquest és un procés que no el fem pas sols, sinó acompanyats per Jesús, pel propi grup i per tot el moviment. Un procés que ens va ajudant a:

* ***Educar a través de l'acció.*** L'ACO és un moviment educatiu. Alguns i algunes militants ja han fet l'experiència de la JOC, on a través de les campanyes i de les accions conjuntes han après a treballar junt amb d'altres persones per assolir uns objectius comuns. D'altres militants tenen una llarga experiència en entitats, associacions i partits dins la diversitat que caracteritza l'ACO. Però hi ha persones que s'han iniciat o s'estan iniciant a l'ACO que no han tingut ocasió de fer aquesta experiència. Iniciar-se a una responsabilitat concreta dins d'un col·lectiu és una bona manera d'avançar en la militància, d'aprendre a treballar amb altres i per als altres, de descobrir les nostres capacitats i habilitats, de ser creatius i imaginatius. El moviment i la revisió de vida ens donen forma, ens donen un bagatge que portem allà on som.

* ***Una forma de sentir-nos valorats i de conèixer-nos.*** Adquirir responsabilitats, treballar amb d'altres, permet potser assolir objectius importants, però sobretot ens permet relacionar-nos amb les altres persones, tant amb les que comparteixen els nostres anhels més profunds, com amb les que trobem al llarg del camí: els veïns, els companys de feina o, també, els qui prenen opcions diferents de la nostra. És una tasca que ens ajuda a conèixer-nos i a sentir-nos valorats, i un bon aprenentatge per a la convivència.

* ***Adquirir una nova formació.*** Exercir una responsabilitat i "seguir-la" críticament des de l'òptica de la revisió de vida és una magnífica font de formació, que de vegades ve complementada amb accions formatives que ja seran part de nosaltres mateixos allà on estiguem actius al llarg de la vida: aprendre a portar reunions, o a entendre un pressupost, o a escoltar una persona, o a preparar una pregària, o a prendre nota d'una reunió, o a

explicar una idea que ens volta pel cap, o a expressar un sentiment amb llibertat, o a parlar en públic, o a debatre en un programa de ràdio (o de tele, posats a fer!)...

* ***Treballar en equip.*** Tendim a plantejar-nos amb por algunes responsabilitats, com si depenguessin exclusivament de nosaltres. A l'ACO, sabem que no estem sols: l'Esperit... i les companyes i companys ens ajuden a pensar, a prendre decisions, a treballar. Fer equip permet complementar-se i distribuir-se les feines segons les habilitats i disponibilitats de cadascú, i segons els seus gustos, de manera que la feina esdevé més agradable. Vol dir també escoltar molt i acostumar-se a comptar amb el punt de vista de l'altre. El més important, tanmateix, és tenir present que la feina de fons, a l'ACO i al nostre món en general, la fan l'Esperit i la llibertat de les altres persones i que l'eficàcia de la nostra feina de vegades no es pot mesurar.

LA TASCA D'ACOMPANYAR EL GRUP

a) Acompanyar la revisió de vida

Una tasca bàsica del responsable de grup és acompanyar la revisió de vida. I per poder-ho fer ens cal haver descobert la seva riquesa i la importància que té per a nosaltres com a militants d'ACO.

Recordem allò de que no ens podem limitar a assenyalar amb el dit el camí, sinó que cal passar al davant. I això certament que ens demana conèixer suficientment aquest camí. El camí que fem a la revisió de vida.

Com a responsables hauríem de tenir molt present el que diu A. Maréchal, el gran mestre de la revisió de vida: “Les nostres vides quotidianes, privades o públiques, són un teixit de fets i d'encontres entre persones. Aquest teixit porta milers de fils que s'encreuen... Aquests fets són nusos de vida, nusos de persones. No tenim dret a tractar-les com la grava dels carrers o dels camins. En realitat són pedres precioses. Convé fixar-s'hi, aturar-se, agafar-les una per una, examinar-les, descobrir-ne la complexitat i el seu lloc en la vida del món que cal salvar... L'Esperit actua en el món, en la història, en la ment i en la consciència de les persones. ¿No fou Ell qui ja fa segles inspirà la idea de la revisió de vida? Revisió de vida significa: visió diferent, nova o renovada de la vida... Reveure els nostres motius i els nostres sentiments és certament bo i necessari, però no n'hi ha prou. *El que s'ha de revisar és el fons del nostre cor per obrir-lo al pas o vinguda del Crist*”.

No hi ha dubte que en aquest últim subratllat s'hi troba el sentit més profund de la revisió de vida: el que en diem el seu esperit.

La revisió de vida té prou dinamisme en si mateixa, com a mètode i esperit, per anar-nos situant, a poc a poc, davant de Jesús (“Obrir-nos al pas o vinguda del Crist”). I alhora ens va capacitant, educant la nostra mirada i la nostra oïda, per escoltar, des del cor, aquelles paraules: “¿Què vols que faci per tu?” (Mc 10,51).

Aquest és el terreny on hem d'arribar en el Jutjar: l'espai privilegiat per trobar-se amb Jesús i escoltar la seva veu, la seva Paraula. És en aquest terreny que poden brotar les respostes evangèliques. Respostes que seran fruit de la fe i l'amor (Actuar). Un Actuar que no serà tant fruit del voluntarisme i les bones intencions, sinó fruit del trobament vital amb Jesús. Trobament que ha provocat un canvi interior, una conversió, una curació.

Com a responsables hem d'ajudar tot el grup a arribar fins a aquesta conversió o canvi interior. No és certament un impossible. Tots segurament guardem un bon record d'alguna revisió de vida en què hi hem arribat. I ho podem aconseguir ajudant a crear un bon clima: "aplanant els camins", com Joan Baptista. Per tal de fer possible el reconeixement i trobament amb Jesús.

Podem dir que una revisió de vida que no arriba a tocar el nostre interior, les nostres actituds, no és veritable revisió de vida. I *el secret* per arribar fins aquí (a més de seguir bé el mètode i vetllar coses tan senzilles com l'hora de reunió, perquè no és el mateix fer-la a les 6 de la tarda amb tranquil·litat, que a les 10 o les 11 de la nit amb cansament i presses) és *anar a la revisió de vida amb el cor obert*. Perquè "no es cullen figues dels cards, ni es veremen raïms de les bardisses. L'home bo, del tresor del seu cor en treu bondat... Del que sobreix del cor, en parla la boca" (Lc 6,44-45).

Maréchal parla del Jutjar com d'un *contemplar*: un mirar en profunditat el que s'està coent en el nostre interior. Quines són les nostres actituds més fondes. I això suposa que s'ha de remoure i furgar dins nostre. Remoure "cada terròs de la meva vida, cada acció, per tal de posar-la a la llum del dia, perquè si no l'Evangeli, llavor viva, resta infecund, ja que cau sobre aquesta terra nostra que deixem sense conrear".

Una qüestió important que pot ajudar a fer un bon Jutjar és la manera com s'acabi el Veure. Al'anar acabant el Veure és convenient centrar-se en un *nucli* o aspecte central de tot el que ha anat sortint. Fer-nos la pregunta, entre tots, de què és allò que ens sembla més nuclear o important. La cosa que més ens hagi tocat el cor a tots. I que hagi ressonat més al llarg del Veure.

És convenient, com a responsables, ajudar a fer aquesta pregunta, perquè així el Jutjar és més real, més centrat en una actitud concreta, i no una divagació imprecisa. I possibilita, a més, que *tots*, i no només el qui ha plantejat el fet, ens plantegem aquesta qüestió de fons. Llavors ja no serà

tant un presentar fets paral·lels o semblants al presentat (això és més convenient fer-ho en el Veure), sinó un implicar-se més a nivell d'actituds.

Es tracta de situar-nos a un altre nivell del Veure, perquè estem entrant dins nostre i intentem *escoltar*, en el nostre cor, el que ens diu l'Evangelí i les companyes i companys del grup.

També hi pot ajudar el fer una parada (un silenci) en acabar el Veure.

b) Acostar-se a l'Evangelí

Tots els militants, però sobretot com a responsables, tenim el perill que, com que diem que coneixem poc l'Evangelí (cosa que no vol pas dir que no el visquem), optem per deixar que sigui el consiliari qui ens "l'expliqui" (cosa que no vol dir que el visqui més).

Normalment diem: "No entenc aquest text...", quan, de fet, dediquem molt poca estona a parar-nos i posar-nos davant, no només de "la lletra" de l'Evangelí, sinó de la Persona que hi ha al darrere, Jesús. Hauríem de situar-nos-hi com davant d'una persona estimada, que ben mirat no ens importa tant la lletra ni les formes, sinó la persona que estimem.

Coneixem poc l'Evangelí però tampoc no fem grans esforços per treballar-lo. Per això és important trobar espais a nivell personal per fer-ho: cada militant, i el responsable més, hauria de fixar-se una manera pròpia d'assegurar que la lectura de l'Evangelí sigui present en la pròpia vida, i ser-hi molt fidel. Una manera simple és tenir a mà algun dels llibrets amb els textos que es llegeixen cada dia a la missa, i llegir cada dia el que toca (a l'autobús cap a la feina, o al vespre quan hi ha pau a casa... sol o amb la parella). I de tant en tant, dedicar-hi una mica més de temps, i reflexionar-lo (potser amb paper i boli, apuntant coses que el text suggereix, i fent-ne pregària a Déu). També es pot fer, és clar, amb el llibret dels evangelis directament, per ordre o sense seguir cap ordre concret.

I també és important fer-ho a nivell de grup. En aquest sentit, hi ha grups que alternen alguns dies de revisió de vida i altres dies d'estudi d'evangelí (havent-se llegit prèviament el text que es comentarà a la reunió). O que ho fan amb més tranquil·litat, en ocasió d'un recés. També hi ha zones que organitzen durant el curs alguna trobada per fer estudi d'evangelí.

El que cal tenir clar, però, és que l'Evangelí no és per *entendre'l*, sinó per *viure'l*. I és a això que ens hem d'ajudar. Perquè és mirant la nostra vida en profunditat (re-visant la vida), que descobrim si realment estem

“entenent” l’Evangeli i si l’estem vivint. “L’Evangeli sense la nostra vida és lletra morta, i la nostra vida sense l’Evangeli, no té sentit. L’Evangeli i la nostra vida, l’hem d’aprendre a llegir al mateix temps” (A. Maréchal).

c) Fer servir els instruments que tenim a disposició

Per dur a terme aquesta tasca, cal ajudar-se dels instruments necessaris. Alguns dels que val la pena de destacar són aquests:

1. Veure’s de tant en tant amb el consiliari per revisar junts la marxa del grup i també de cada militant. La “salut” del grup queda afeblida quan no es fa. I alhora pot donar peu a compartir la manera com es viuen les pròpies responsabilitats.

2. Ajudarà molt a centrar i concretar el Veure, preparar-lo junts el responsable amb el qui presenta el fet. Això, naturalment, en els grups en què el fet es tria d’una reunió per l’altra (cosa que, els grups que no ho fan així, podrien plantejar-se).

3. També és una eina important compartir la pròpia tasca i rebre l’estímul dels altres responsables de grup, i viure també els moments importants del moviment. Per això val molt la pena participar en les reunions de responsables de zona o de moviment, i en les trobades col·lectives del moviment.

4. Com a material escrit, en aquesta mateixa col·lecció de “Documents d’ACO” hi ha un parell de llibrets que tracten els dos temes bàsics: un de Josep Soler Llopart titulat *La revisió de vida a l’ACO*, i un altre de Florenci Costa titulat *L’estudi d’evangeli*. Sens dubte que poden ser una molt bona ajuda, no només per als responsables sinó per a tot el grup. I en més senzill també hi ha, publicades igualment per l’ACO, dues fitxes sobre aquests dos mateixos temes.

5. Per anar seguint l’evangeli de cada dia que es llegeix a la missa, hi ha els llibrets titulats *La missa de cada dia*, d’Editorial Claret, que ofereix, per a cada mes, tots els textos de la missa de cada dia (es ven per subscripció). I hi ha el llibre que recull l’evangeli de cada dia de tot un any, que es diu *L’evangeli de cada dia*, del Centre de Pastoral Litúrgica. Tant un com altre surten en català i en castellà.

LA RESPONSABILITAT DE LA ZONA

Més enllà de la responsabilitat del grup, hi ha una altra responsabilitat, que comporta certament més temps i dedicació, i que és fonamental perquè l'ACO pugui funcionar: la responsabilitat de la zona.

A l'ACO, la cèl.lula bàsica, allò que dóna sentit a tot el nostre treball, és el grup de revisió de vida. Però perquè els grups de revisió de vida, i cada un dels militants, puguin enriquir-se mútuament, i mantenir una bona connexió amb el conjunt del moviment, i tenir una presència forta (eclesial i social: evangelitzadora, en definitiva) en el lloc respectiu, cal agrupar-se, treballar conjuntament, aprofitar-nos (en el millor sentit!) els uns dels altres. Per això ens agrupem, més enllà dels grups, en zones. I per això cal un responsable o una responsable de zona.

La responsabilitat de la zona exigeix temps i dedicació, i per això sovint costa més de trobar qui vulgui exercir-la. Però, donada la seva importància decisiva, cal que a nivell de grups tinguem clara la necessitat d'assegurar que la tasca es realitzi. Tres coses hi ajudaran:

- Una reflexió seriosa, davant Déu, amb l'Evangeli a la mà, que ens faci sentir de veritat la importància del moviment per a tots plegats, i en conseqüència pugui portar a alguns a respondre a aquesta crida que ve de Jesús, al servei dels companys i companyes (deixant, si cal, per un temps, alguna altra dedicació o compromís).

- El testimoni dels que han exercit aquesta responsabilitat, que segur que ens han ajudat a tots a avançar com a moviment, però que segur que també a ells els ha enriquit molt tant humanament com cristianament.

- La corresponsabilitat dels responsables de grup i dels altres militants en la tasca del responsable de zona: no pot ser, i no és bo per a ningú, que tot ho hagi de fer una única persona. Hi ha d'haver un responsable clar, però també hi ha d'haver molta col.laboració de tots!

a) El que ha de fer el responsable de zona

Les maneres de fer de responsable de zona dependran dels diversos llocs i les diverses tradicions. Però algunes coses importants a fer serien:

1. Assegurar un calendari de reunions de l'equip de zona (que pot ser, segons els llocs, un doble equip: un de més ampli amb tots els responsables de grup, i un de més reduït). Aquest calendari convé tenir-lo previst per a tot l'any, i no modificar-lo si no és per causes realment importants.

2. Les reunions de l'equip de zona anirà bé començar-les amb una breu pregària, i després entrar en els temes a tractar. En aquests temes hi haurà sovint coses organitzatives, però també hi ha d'haver reflexió: sobre la marxa dels grups, sobre les prioritats del curs, sobre la manera d'arribar a altra gent... Pot ser bo també dedicar alguna reunió (o una sortida) a una reflexió més aprofundida i espiritual, en línia de recés.

3. Un altre calendari a assegurar és el del conjunt de la zona: les trobades, recessos, assemblees, segons sigui costum. És bo tenir-lo fet a final de curs per a tot el curs següent.

4. Per a les activitats conjuntes de la zona cal assegurar qui serà el responsable de cada cosa que calgui fer, i estimular a diversa gent a encarregar-se de coses. Convé animar a assumir tasques a aquells que tendeixen a no assumir-ne (sempre i quan hi hagi garanties que les realitzaran, perquè si no és pitjor i acaba donant més feina, a última hora i amb més complicacions, als de sempre...). I caldrà que per a cada activitat s'envii la corresponent convocatòria, perquè això estimula la participació.

5. És important ser realista. O sigui, conèixer la realitat de la zona, la gent que som i la situació en què estem, amb quins recursos comptem. I a partir d'aquí veure quins objectius hauríem de marcar-nos, a quin ritme... i anar avançant. No s'hi val a dir: "No podem fer res més, i per tant no ens plantejem res". Però tampoc no serveix de gaire proposar-se impossibles (que l'únic que aconsegueixen és provocar frustracions).

6. Una altra tasca de la responsable o el responsable és exercir la representació pública de l'ACO a la zona, tant a nivell d'Església com a nivell civil (administració, entitats...). Dependrà de cada lloc veure en quins casos (quines relacions, quines coordinacions...) el responsable de zona ha d'exercir aquesta responsabilitat directament, en quins altres cal buscar algun altre militant que representi el moviment.

7. El responsable de zona hauria de tenir al cap i al cor, d'una manera especial, els responsables de grup i els que tenen altres responsabilitats

generals de zona (economia, formació...). Pregar per ells, vetllar-los en la seva feina, parlar amb ells si els passa alguna cosa i es despengem...

8. És convenient que el responsable de zona i el consiliari es trobin de tant en tant, per avaluar amb més tranquil·litat la marxa de les coses, i també la manera com es viu la responsabilitat. I també ho és que algun cop el responsable en parli i ho comparteixi en el grup de revisió de vida.

9. Respecte al conjunt de l'ACO, convé que els responsables de zona s'animin a plantejar coses al Comitè General, perquè allà s'hi reflecteixi realment la vida del moviment.

10. I no ha de tenir por, el responsable o la responsable de zona, si les coses van malament i no sap com sortir-se'n, de fer un truc a Rivadenyra i reclamar atenció especial.

b) I algunes coses pràctiques

De cara a fer funcionar bé el treball de l'equip de zona i de tota la zona en conjunt, és bo tenir en compte algunes coses pràctiques com ara aquestes:

1. És important enviar prèviament l'ordre del dia de totes les reunions, perquè serveix de recordatori i perquè ajuda molt a no divagar. I hi ajuda encara que els participants diguin que no se'l preparen prèviament.

2. El responsable ha de ser puntual, tant en les activitats de zona com en les reunions d'equip.

3. Les reunions i activitats han de començar puntualment, amb un mínim marge, i cal estimular tothom a ser-hi a l'hora. I igualment han d'acabar puntualment. El que no ajuda gens és aquell principi que sovint s'invoca, segons el qual "ja que no hem estat puntuals per començar, siguem-ho almenys per acabar".

4. Durant les reunions cal evitar les converses paral·leles, o els comentaris privats que es fan amb el veí o veïna. I cal evitar també les interrupcions externes: per exemple, caldria evitar de totes totes atendre telefonades al mig d'una reunió.

5. Cal estimular tots els qui participen en reunions com les d'equip de zona o similars, que avisin prèviament si no han de poder-hi venir. (De fet, això val per qualsevol reunió: també, per exemple, per a la del grup de revisió de vida). En l'equip de zona és important que els responsables que vénen siguin sempre els mateixos; però també és convenient que si un dia un no pot venir, procuri enviar un substitut.

6. El responsable de zona (o qualsevol responsable de grup o comissió)

ha de facilitar i estimular que en la reunió tothom hi digui la seva. Però sense obligar: si hi ha algú que creu que no té res a dir o que prefereix no dir res, hi té tot el dret i no hi ha cap necessitat d'incomodar-lo.

7. El responsable ha de vetllar, en definitiva, pel bon i adequat desenvolupament de les reunions i activitats, per assegurar el seguiment de l'ordre del dia... per tot el que s'ha dit fins ara. Però, això sí, amb la flexibilitat necessària en funció de les situacions i ocasions. Creant bon rotllo, vaja.

8. Les reunions d'equip de zona (o d'equip d'iniciació, o de qualsevol altre equip similar) han d'acabar sintetitzant què s'ha acordat, qui se n'encarrega, etc. És feina del responsable fer aquesta síntesi.

9. Pot ser que el responsable se senti carregat i una mica tip de reunions, però no ha de pensar que el seu cansament el comparteix tothom. Per tant, no suspendrà reunions immotivadament. Perquè una reunió suspesa provoca frustració en els qui hi volien participar amb ganes.

10. I un darrer punt tecnològic: alerta que l'ús del c-el (correu electrònic) no faci quedar despenjat a ningú. El c-el, per a qui hi està avesat, és un mitjà de comunicació molt fàcil, però no es pot pensar que tothom el té igual de fàcil i a mà. De manera que cal vetllar molt per assegurar que les convocatòries de reunions arribin a tothom en igualtat de condicions. I pensar també que per convocar una trobada de zona o similar cal una convocatòria mínimament vistosa, i això funciona millor per correu ordinari.

ALGUNES QÜESTIONS A TENIR EN COMPTE QUAN ES PROPOSA A ALGÚ UNA RESPONSABILITAT DINS L'ACO

Les responsabilitats a l'ACO poden ser diverses, i comporten itineraris diversos: responsable de grup, responsable de zona, responsabilitats concretes de zona (economia, formació, representació en un determinat òrgan eclesial o cívic...), responsabilitats generals de moviment... Aquí recollim uns quants criteris per quan es proposen aquestes diverses responsabilitats, que caldrà aplicar segons s'escaigui a cada cas:

1. Pensar-hi amb temps i crear els espais per parlar d'aquesta necessitat en el comitè corresponent: preveure quines responsabilitats cal renovar, si n'hi ha de noves i si cal canviar alguna cosa de com es venia fent. Quan es tracta de renovar el responsable de grup, fer un plantejament similar a nivell de grup.

2. Definir en equip quines són les tasques a fer. Va bé escriure-les.

3. Pensar les persones concretes que podrien fer aquest servei, parlar amb cadascuna d'elles, i deixar temps suficient perquè puguin pensar si acceptar o no i, en cas afirmatiu, perquè puguin organitzar-se. Va bé concretar qui parla amb qui i posar un termini concret per fer-ho.

4. La majoria de nosaltres hem assumit responsabilitats perquè algú ens ha animat a fer-ho. Hi ha persones tímides o que pensen que no estan preparades per fer una feina. Cal convidar-les a plantejar-s'ho.

5. Explicar a la persona a qui demanem un servei què se li demana exactament, i fer-ho amb realisme, de manera que la persona pugui valorar bé què se li demana (de vegades volem "daurar la píndola" i tendim a simplificar les feines, o bé ho plantegem com un servei tan exigent que ningú no està en condicions de fer-lo).

6. Posar límits temporals: demanem un servei per a un temps limitat, de manera que cadascú pugui organitzar-se l'abans i el després d'exercir la responsabilitat.

7. Fer un bon traspàs d'informació: l'antic responsable hauria de poder explicar bé al nou l'estat de les coses, la dinàmica a seguir i les tasques pendents, de passar-li claus, arxius i adreces si convé. Si s'escau, és important presentar-lo a les persones i als llocs si s'està en nom de l'ACO en alguna tasca de relació o coordinació.

8. Renovar els càrrecs segons els terminis establerts, evitar que una persona es faci càrrec "eternament" d'una determinada responsabilitat. Ningú no és imprescindible, i les tasques de l'ACO són responsabilitat de tot el moviment.

FITXA DE REVISIÓ DE VIDA SOBRE LA TASCA DE RESPONSABLE

La finalitat d'aquesta revisió de vida és ajudar-nos a viure la nostra responsabilitat com un servei a l'estil de Jesús ("Feu-ho com jo ho he fet": Jn 13,15). A fer una relectura, des de la fe, de com la vivim. I també a reflexionar sobre la importància de les responsabilitats en el moviment.

Es pot fer en el grup (perquè, encara que el responsable només sigui un, és bo que tot el grup comparteixi el que això significa), i també en alguna reunió de responsables a nivell de zona.

VEURE

★ Exposició de com vivim la responsabilitat:

- Què m'ha aportat i què m'aporta
 - al meu enriquiment personal
 - a la meva fe
 - a la meva vivència del moviment
 - al meu compromís militant
- Dificultats amb què em trobo
 - d'on provenen?
 - de mi mateix (cansament, poques ganes, altres prioritats...)
 - de fora (moltes reunions, horaris de treball, família...)
 - quina dificultat és la que més costa de superar? per què?
 - què (i qui) m'ajuda a superar-les?

★ Davant el fet que costa tant agafar una responsabilitat i implicar-se més en el moviment:

- Quines podrien ser les causes?
- Quines les conseqüències?

★ Ens adonem que perquè el moviment funcioni calen persones que assumeixin diferents responsabilitats?

JUTJAR

★ A nivell profund, com visc la responsabilitat? En què m' il·lusiona i en què em carrega? La visc com un servei? En definitiva: per què faig de responsable?

★ Quines actituds val la pena potenciar per viure millor la responsabilitat i a la vegada ser més eficaç?

★ Quines actituds veig que haig de canviar?

★ La vivència de Jesús de la seva responsabilitat d'Enviat del Pare i al servei del Regne:

- Mc 1,1-11: Déu encomana públicament a Jesús la missió

- Lc 4,16-21: Jesús se sent cridat i enviat

- Jn 13,1-17: Jesús servidor

- Jn 10,1-16: Jesús dóna la vida per les ovelles

- Lc 24,1-35: Jesús acompanya el camí, i ajuda a entendre i a viure

ACTUAR

★ Què veig que em demana Jesús, i també els companys i companyes, i el moviment, a l'hora de ser responsable?

★ Què puc fer, i quins mitjans puc posar, per viure la responsabilitat com un autèntic servei als altres, al moviment, al món obrer, a l'Església?

★ Quines propostes faríem per tal d'ajudar a tots els militants a implicar-nos més a nivell de moviment?